



PS-KNPS.431.6.34.2015.MB1

Pani
Elżbieta Ławniczak
Kierownik
Miejsko Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Mirsku

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 23-25 września 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki: przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mirsku, pl. Wolności 40, 59-630 Mirsk z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 23 września 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2015 r.

W trakcie kontroli jednostką kierowała Pani Elżbieta Ławniczak zatrudniona na stanowisku Kierownika MGOPS od dnia 1 stycznia 2005 roku.

Pani Elżbieta Ławniczak jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 10 listopada 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mirsku w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 7, 8, 9, 12 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy. Nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3, 4 ustawy o pomocy społecznej. Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 3, 4 i 6 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 5, 7, 8 i 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Mirsk realizowane są zadania wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Kierownik Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Miejskiej Gminy Mirsk coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5) oraz nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6).

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono brak uchwały w sprawie zasad zwrotu wydatków na pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu wydatków przekracza kwotę kryterium dochodowego. Zgodnie z art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, rada gminy określa w drodze uchwały, zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- Przyznawanie pomocy bez wniosku strony oraz bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.

Sytuacja taka miała miejsce w następujących sprawach:

- nr 1 (J.G.) - decyzja nr 827/12/14 z dnia 8.12.2014 r., nr 5 (M.S.) - decyzja nr 801/12/14 z dnia 8.12.2014 r. i nr 6 (A.S.) - decyzja nr 823/12/14 z dnia 8.12.2014 r. dotyczących przyznania zasiłku celowego;

- nr 1 (J.G.) - decyzja nr 184/Ż/14 z dnia 10.12.2014 r., nr 2 (M.S.) - decyzja nr 196/Ż/14 z dnia 10.12.2014 r., nr 3 (P.J.) - decyzja nr 179/Ż/14 z dnia 10.12.2014 r., nr 4 (A.S.) - decyzja nr 184/Ż/14 z dnia 10.12.2014 r. i nr 5 (Z.P.) decyzja nr 147/OB/14 z dnia 3.11.2014 r. dotyczących przyznania świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub pomocy w formie obiadów.

Natomiast w sprawie nr 1 (J.G.) w związku ze złożonym w dniu 3.09.2014 r. wnioskiem strony o przyznanie posiłków dla dzieci, w dniu 5.09.2014r. wydano decyzję nr 114/OB/14 w zakresie przyznania pomocy bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, w oparciu o wywiad sporządzony w dniu 18.08.2014 r., do którego dopisana została aktualizacja sytuacji osoby wraz z przyznaną jej pomocą.

Zgodnie z art. 102 ustawy świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być też przyznana z urzędu. W powyższych sprawach nie udokumentowano pisemnie faktu przyznania pomocy zgodnie z obowiązującą zasadą pisemności postępowania administracyjnego (art. 14 k.p.a.), a na podstawie przedłożonych dokumentów trudno było ustalić datę wszczęcia postępowania z urzędu, za którą uważa się dzień pierwszej czynności urzędowej podjętej przez uprawniony podmiot, o której zawiadomiono stronę.

We wskazanych powyżej sprawach aktualizacja sytuacji osób i przyznanej im pomocy została dopisana na drukach wywiadów sporządzonych w związku z ostatnią przyznaną im pomocą. Powyższe jest niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy, który stanowi, że w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu.

- Brak wywiadów środowiskowych dot. aktualizacji sytuacji materialno – bytowej osób korzystających z stałych form pomocy.

Mimo obowiązku wynikającego z art. 107 ust. 4 ustawy, u osoby przebywającej w Domu Pomocy Społecznej nie była przeprowadzona aktualizacja wywiadu środowiskowego.

- W sprawach dotyczącej przyznania i wypłacenia zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego oraz wydatków związanych z klęską żywiołową, wywiady środowiskowe przeprowadzano na niewłaściwych drukach wywiadu.

W sprawie dotyczącej przyznania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego wywiad środowiskowy przeprowadzono na druku część I, a w sprawie dotyczącej przyznania pomocy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową na druku część X (stosowany do 30 czerwca 2013 r.), zamiast na druku wywiadu dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego – części VII. Powyższe jest niezgodne z § 8 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

- Błędne naliczanie odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w sprawdzonej sprawie, naliczana była nieprawidłowo, gdyż za minimalny poziom dochodu, od którego jest obliczana wysokość odpłatności przyjęto aktualnie obowiązujące kryterium dochodowe na osobę w rodzinie, a nie kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. W związku z powyższym po stronie świadczeniobiorcy powstała nadpłata w wysokości 140,76 zł, która została zwrócona stronie w dniu 16.10.2015 r. zgodnie z protokołem.

Biorąc pod uwagę powyższe odstępuje się od wydania zalecenia w kwestii zwrotu stronie nadpłaconej odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Wywiad środowiskowy jest szczególnym środkiem dowodowym mającym zastosowanie w postępowaniu w sprawach z zakresu pomocy społecznej, przy pomocy, którego organ administracji ustala faktyczną sytuację socjalno-bytową osoby/rodziny ubiegającej się o pomoc. W związku z tym aktualizacje wywiadów środowiskowych winny być sporządzane za każdym razem, gdy strona ubiega się o pomoc po raz kolejny oraz w sytuacji, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie. Ponadto w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu sporządzać nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Świadczenia pomocy społecznej udzielać na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, a także pomocy przyznanej z urzędu. Pisemnie utrwaląć w aktach, w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji, fakt ustnego zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczeń.

Podstawa prawna: art. 102 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.), art. 14 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej ustalać wypełniając części VII kwestionariusza wywiadu.

Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu rodzinnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustalać przyjmując za minimalny poziom dochodu, od którego jest obliczana wysokość odpłatności, odpowiednie aktualnie obowiązujące kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej.

Podstawa prawna: § 4 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189 poz. 1598);

Termin realizacji: na bieżąco

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Grzybowska
DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Pan Andrzej Jasiński
Burmistrz Miasta i Gminy Mirsk

STARSZA INSPEKTOR WOJEWODZKI

wz. 14.10.2016 G. Z. J.
Ewelina Zygmunt

